عاجز پاچا

یو وخت په یو ځای کې یو پاچا وه چې یو هوښیار مشاور یې درلود. پاچا هوښیارسړي ته وویل،«هلته داسې یو پاچا دی چې خپل ځان ته تکړه جنګیالی، صادق او بې کبره سړی وایي.

زه پوهېږم چې هغه یو قوي جنګیالی دی، ځکه چې د هغه له خاورې څخه خواوشا سمندر راتاو شوی دی. هغه یو د کشتیو سمندري ځواک لري چې په توپونو باندې سمبال دی؛ هغوی نه پرېږدي چې څوک دې د هغوی خاورې ته ورنژدې شي. له سمندرڅخه پورې په یوه غاړه باندې د تورو اوبو یو رېګ روان دی. هلته یوازې یوه نرۍ پلې لاره ده، چې په هغې باندې په یو وخت کې یوازې یو سړی تېرېدای شي. د دې لارې امنیت هم د توپونو په واسطه نیول شوی دی، او که چېرې کوم څوک حمله پرې وکړي، هغوی پرې د توپونو ډزې کوي. دا ببخي ناشونې ده چې څوک ان د هغه خاورې ته نژدې ورشي.

خو دا چې هغه خپل ځان ته ریښتنی سړی او متواضع شخص وایي، زه نه پوهېږم چې آیا هغه ریښتیا وایي. نو زه غواړم چې ته ماته د هغه پاچا یو عکس راوړې.» پاچا (چې خبرې یې کولې) له هغه پاچا پرته چې په هکله یې غږېده، نور د ټولو پاچایانوعکسونه له ځان سره درلودل. هېڅ پاچا د هغه پاچا عکس نه درلود، ځکه چې هغه خپل ځان له ټولو خلکو څخه پټ ساتلو. هغه خپل ځان له خپل رعیت څخه لیرې ساتلو او د پردې تر شا کېناستلو.

هوښیارسړي هغې پاچایی ته سفر وکړ. هغه فیصله وکړه چې لومړی باید د هغې ځمکې اصلي خاصیت وپېژني. یو څوک کولی شي چې د یوې ځمکې خاصیت د هغې د خلکو له ساعت تېرۍ څخه وپېژني. د دې لپاره چې یوڅوک د یوه ځای په هکله څه معلومات ترلاسه کړي په کار دی چې د هغه ځای ټوکې ټکالې یادې کړي. ټوکې ډېر ډولونه لري.

ځینې وختونه یو کس غواړي چې بل کس د خپلو خبرو له لارې خپه کړي. کله چې دویم کس وښیي چې هغه د لومړي په خبرو خپه شو، هغه وایي، «ما هسې ټوکې کول». یو متل دی چې وایي، «یو سړی د بل په وړاندې هرڅه ترسره کوي [سکروټې، غشي او مرګونې وسلې کاروي...] او بیا وایي زه فقط ټوکې کوم»
داسې هم وي چې یو څوک په ریښتیا سره ټوکې کوي، خوله دې سره سره هم، بل شخص د هغه په خبرو خپه کېږي. د ساعت تېرۍ نور ډولونه هم شته.

داسې یوه پاچایي ده چې نورې ټولې پاچایۍ په کې شاملې دي. په هغې پاچایي کې چې ټولې پاچایۍ په کې شاملې دي، یو ښار دی چې د هغې پاچایۍ ټول ښارونه په کې شامل دي. په هغې پاچایۍ کې چې ټولې پاچایۍ په کې شاملې دي په هغه ښار کې چې ټول ښارونه په کې شامل دي یوه ماڼۍ ده چې ټولې ماڼۍ په کې شاملې دي. په هغه ځای کې یو سړی دی چې هرڅه یې په هغې ماڼۍ ....کې شامل کړي دي. هلته هغه سړی ناست دی چې د هغې پاچایۍ ټولې ساعت تېرۍ او ټوکې جوړوي.

هوښيار سړي ډېرې پېسې له ځان سره واخيستې او هلته لاړ. هغه د بېلابېلو ډولونو ټوکې او ساعت تېرې چې هلته جوړېدې، ولیدې.

له ټوکو څخه هغه پوه شو چې هغه ځمکه ټوله، سرتر پایه، له دروغو ډکه ده. هغه ولیدل چې ټوکې په دې هکله جوړېدلې چې څنګه خلک په کاروبار کې وغولول شي او دوکه ورکول شي، او څنګه کله چې خلکو یوه قضیه محکمې ته رسوله، فیصله پرې د دروغو او رشوت په اساس کېدله. تر دې چې که یو څوک به سترې محکمې ته تلو، هلته به هم له دروغو پرته بل څه نه ول، اودغه قضیې به ټولې په مسخرو اوښتلې.

له دې مسخروڅخه هوښیار سړی پوه شو چې دغه ځمکه ټوله له دروغو او خیانت څخه ډکه ده، او هلته ریښتیا او صداقت بېخي نشته.

بیا هغه د سوداګري مالونو په پېرودلو او پلورلو باندې لاس پورې کړ، پرې یې ښودل چې دی څنګه غولول کېږي. هغه خپله قضیه محکمې ته ورسوله، او ویې لیدل چې هغوی هرڅه په دروغو او رشوت سره پرمخ ېبول. یوه ورځ به هغه رشوت ورکړ او په سبا به یې هغه ته ویل کېدل چې دی څوک هېڅ نه پېژني.

هغه خپله قضیه یوې لورې محمکې ته ورسوله، او ویې لیدل چې هلته هم ټول دروغ روان دي. په پای کې هغه سترې محکمې ته ورغی او ویې لیدل چې هلته هم هرڅه په دروغو او رشوت سره پرمخ ځي.

بالاخره، هغه خپله قضیه پاچا ته ورسوله. کله چې هغه پاچا ته ورغی، ورته ویې ویل، «ته پر چا پاچایي کوې؟ پاچایي دې ټوله، سرترپایه، له دروغو ډکه ده. صداقت په کې هېڅ نشته». بیا یې پیل وکړ، او د دې پاچایۍ روانې تېرایستنې یې ټولې په ګوته کړې.

پاچا چې دا خبرې واورېدې خپل غوږ یې د پردې طرف ته کوږ کړ چې د هوښیار سړي خبرې په ځیر سره واوري. پاچا په دې خبره ډېرزیات حیران شو چې داسې یو سړی هم شته چې د هغه په پاچایۍ کې په ټولو دروغو باندې خبر دی.

کله چې د دولت وزیرانو د هوښیار سړي خبرې واورېدې ډېر پرې په قهر شول، خو هغه په دې پاچایۍ کې د دروغو د چلند په هکله خپلو خبرو ته دوام ورکړ.

بیا هوښیارسړي وویل، «دا به منطقي وي چې وویل شي چې له دې املې چې ته پاچا یې، ته هم بېخي د دې نورو په څېریې – چې ته دروغ خوښوې، بېخي لکه په پاچایي کې چې دا نور خلک دي، خو یو شی شته چې ماته ښیي چې ته ریښتنی سړی یې. دا چې ته د دې پاچایۍ دروغ نشې زغملی، نوځپل ځان له خپل رعیت څخه یوې ډډې ته ساتې» له دې سره، هوښیار سړي شروع وکړه چې ډېر په لوړه سویه د پاچا ستاینه وکړي.

پاچا ډېر بې کبره سړی وه. هرکله به یې چې د عظمت خبره کېدله، هغه به ډېره عاجزي ښودله. کله چې یو څوک په ریښتیا سره عاجز وي، څومره چې د هغه ستاینه کېږي او لویوالی یې یادېږي، هغه خپل ځان کوچنی او عاجز ښیي. له دې املې کله چې هوښیار سړي د هغه ستاینه کوله او د هغه عظمت یې یاداوه، پاچا ځان ډېر کوچنی او عاجز ښوده، تر دې چې هغه په ریښتیا هم هېڅ شو.

بیا نو پاچا خپل ځان بېرته نشو پورته کولی. هغه پرده یوې خواته کړه چې هوښیار سړی وګوري. هغه غوښتل وګوري چې هغه څوک دی چې په دې ټولو خبرو باندې خبر دی، خو کله چې پاچا دا کار وکړ، هوښیار سړي د هغه مخ ولید. په دې توګه، هوښیار سړي وکولی شول چې خپل تر لاس لاندې انځور وکاږي او خپل پاچا ته یې وروړي.